

MEDYA TAKİP DOSYASI

06 Eylül 2024 Cuma

OVP'de büyüme tahmini aşağı, enflasyon yukarı

2025-2027 yılı Orta Vadeli Plan'da, büyüme hedefi aşağı yönlü revize edilirken enflasyon tahmini yukarı çekildi. Önümüzdeki yıl için dolar kuru 42 TL olarak hesaplandı

Ekonominin üç yıllık yol haritası olarak nitelenen OVP'nin 2025-2027 dönemine ilişkin büyüklükleri açıklandı. Planda büyüme hedefi 2025 için yüzde 4,5'ten 4'e çekilirken, izleyen iki yıl için de sırasıyla yüzde 4,0 ve 4,5 olarak tahmin edildi. 2024 sonu enflasyon beklentisi, TCMB'nin yüzde 38'lik orta nokta tahmininin 3,5 puan üzerinde yüzde 41,5 olarak belirlenirken,

izleyen iki yılda da sırasıyla yüzde 17,5 ve 9,7 olarak tahmin edildi. Planı açıklayan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Yılmaz, OVP ile dengeli bir büyüme stratejisi öngörülüğünü ifade ederek, "Bu doğrultuda büyüme oranlarını optimize ederek hem enflasyonla mücadeleyi sürdüreceğiz hem de ekonomik büyümeyi destekleyeceğiz" dedi.

HÜSEYİN GÖKÇE-MEHMET KAYA/06

"Büyüme negatif etkilenecek"

Hazine ve Maliye Bakanı Şimşek, deflasyonun büyümeyi negatif etkileyeceğini ancak bunun geçici olduğunu söyledi. Kısa vadede önceliğin deflasyon olduğunu belirten Şimşek, "kalıcı düşük enflasyon, sürdürülebilir yüksek büyümenin olmazsa olmazıdır" dedi. TCMB Başkanı Fatih Karahan da, OVP'nin makro çerçevede deflasyon süreciyle uyumlu olduğunu kaydetti.

OVP'de temel büyüklükler

	2024	2025	2026	2027
	GT	P	P	P
GSYH (milyar \$)	1.331	1.465	1.642	1.774
Kişi başı gelir (\$)	15.551	17.028	18.990	20.420
Büyüme oranı (%)	3,5	4,0	4,5	5,0
İşsizlik oranı (%)	9,3	9,6	9,2	8,8
İhracat (milyar \$)	264	279,6	296,1	319,6
İthalat (milyar \$)	345	369	390,6	417,5
Cari denge/GSYH (%)	-1,7	-2,0	-1,6	-1,3
Enflasyon (TÜFE; %)	41,5	17,5	9,7	7,0

OVP: hedefler eh işte, gidiş yolu ara ki bulasın! ALAATTİN AKTAŞ/04

OVP: Hedefler ve gerçekler BURCU AYDIN ÖZÜDOĞRU/14

●TİM/Gültepe: Arzu ettiğimiz bir tablo değil

●İTO/Avdagıç: İş dünyası keşfi ihmal edilmemeli

●İSO/Bahçvan: Enflasyon ve büyüme tahminleri tutarsız

●DEİK/Ölpak: Hedeflerdeki revizyonlar makul...

●MÜSİAD/Asmalı: Hedefler öngörülebilirliği artıracak...

Son dört OVP'de 2024 yılı için belirlenen makro hedefler/tahminler

Mısır ile ortak enerji açılımı

Türkiye ile Mısır arasında imzalanan mutabakat zaptı ile iki ülke elektrik, yenilenebilir enerji, enerji verimliliği, doğal gaz, hidrojen ve nükleer enerji başlıklarında ortak çalışmalar yürütecek. Geliştirilecek ortaklıklarla, Türk şirketlerinin Mısır'daki petrol arama ve üretim sahalarında da aktif rol oynaması bekleniyor.

■ Türkiye artık Orta Asya, Kafkasya, Doğu Akdeniz ve Kuzey Afrika'ya kadar büyük bir enerji diplomasisi alanına sahip. Son olarak ise Mısır ile enerji alanında mutabakat zaptı imzalandı. Mutabakat zaptı ile iki ülke elektrik, yenilenebilir enerji, enerji verimliliği, hidrojen ve nükleer enerji başlıklarında iş birliğini güçlendirecek, bu alanlarda ortak projeler geliştirilecek.

İŞ BİRLİĞİ BÖLGEDE İSTIKRAR SAĞLAYACAK

Doğu Akdeniz'de en uzun kıyı şeritlerine sahip ülkeler olan Mısır ve Türkiye'nin iş birliği ile iki devlet hak ettikleri büyüklükte deniz yetki alanına ve enerji kaynaklarına sahip olabilecek. Türkiye

ile Mısır, aralarında geliştirecekleri iş birliği sayesinde Doğu Akdeniz ve dünya enerji piyasasında etkili güç olacak. Doğu Akdeniz, zengin hidrokarbon kaynaklarıyla stratejik bir öneme sahip. Türkiye ve Mısır arasındaki enerji kaynaklarına yönelik iş birliği, bölgede güvenlik ve istikrarın sağlanmasına katkıda bulunacak. Enerji kaynaklarının keşfi, çıkarılması ve dağıtım konularında ortaya çıkarılacak ortak inisiyatifler, Doğu Akdeniz'de barışçıl ve istikrarlı bir ortamın oluşmasına katkı sağlayacak.

YENİLENEBİLİRDE KAZAN-KAZAN

Mısır, 2040 yılına kadar tükettiği enerjisinin yüzde 60'ının yenilenebilir

enerjiden karşılanması için çalışıyor. Mısır, rüzgâr ve güneş enerjisi kaynakları açısından zengin, bu alanda kullanılan teknoloji açısından da ucuz bir ülke. İkili mutabakat kapsamında, Türkiye Mısır'ın yüzde 60 hedefine ulaşması için teknik açıdan destek sağlarken, Mısır'dan ucuz yenilenebilir enerji teknolojisi alabilir. Enerji teknolojilerinde bölgesel bir güce dönüşen Türkiye, bu anlamda da Mısır'ın radarında. Mısır'ın bu alanda Türkiye'den enerji teknolojilerini ithal edebileceği belirtiliyor.

TRANSİT ULKE KONUMU GÜÇLENİYOR

İki ülke arasındaki bir diğer iş birliği alanının ise doğal gaz olması bekleniyor.

Mısır'da keşfedilen gaz yatakları Mısır'ı Doğu Akdeniz enerji jeopolitiğinin bir oyuncusu haline getirdi. Mısır'ın LNG ihracatının yüzde 22'si Türkiye'ye yapıyor. Türkiye ise enerji hub'ı olma hedefi kapsamında LNG depolama kapasitesini artırmaya çalışıyor. Mısır'ın tam kapasite kullanılmayan iki LNG terminali bulunuyor. 2025 ve sonrası için Türkiye uzun vadeli LNG sözleşmesi yapabilir. Öte yandan Arap Doğal Gaz Boru Hattı Projesi ile Türkiye doğal gazda transit ülke rolünü güçlendirebilir. Bu hat ile Mısır gazını, Ürdün, Lübnan ve Suriye üzerinden Türkiye'ye buradan da Avrupa'ya ulaştırabilir. ► ANKARA

MERVE SAFA AKINTURK

TÜRK ŞİRKETLERİ AKTİF ROL OYNAYACAK

● Kısa vadede doğal gaz ticareti ile ilgili gelişmelerin öne çıkması beklenirken, Mısır'daki petrol arama ve üretim sahalarında da Türk şirketlerinin aktif rol oynayabileceği belirtiliyor. İş birliğinin geliştirilmesiyle Türk şirketleri Mısır sularında hidrokarbon aramaları için ihalelere katılabilecek. Mısırlı yetkililer daha önce TPAO'nun deneyiminden faydalanmak istediğini dile getirmişti.

DOĞU AKDENİZ'DEKİ OYUN BOZULUYOR

● İki ülke arasında gelişen ilişkiler Türkiye, Mısır ve Libya'nın deniz sınırlarını ihlal eden ve İsrail, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ve Yunanistan'ın Doğu Akdeniz gazını İtalya üzerinden Avrupa'ya ihrac etmek için planladığı 6 milyar dolarlık EastMed Doğalgaz Boru Hattı Projesi'ne de büyük bir engel olacak.

Sürdürülebilirlik, Akenerji'nin İş Süreçlerinin Merkezinde Yer Alıyor

Akenerji'nin 2025 yılına yönelik sürdürülebilirlik stratejilerini öncelikle yenilenebilir enerji kapasitesini artırmak olarak ifade eden Akenerji Genel Müdürü **Serhan Gençer**; "Enerji verimliliği projelerine devam etmek, çevresel etkileri minimize etmek, kadın istihdamını desteklemek ve çalışan deneyimini daha da geliştirmek diğer hedefler arasında" diyor.

Şirket adına 2023 yılı üretim, yatırım, ciro, net satışlar, kârlılık açısından genel bir performans değerlendirmesi yapar mısınız? Ayrıca hangi yapısal reformlar gündemdeydi?

Elektrik üretimi işinde büyümeyi belirleyen ana etmen Türkiye'nin ekonomik büyüme performansına bağlı olarak sanayinin elektrik talebinde gerçekleşen artıştır. 2023 yılında sanayinin elektrik talebinde önemli bir artış olmamakla birlikte piyasa dinamiklerine uygun stratejilerle santrallerimizi verimli bir şekilde yönettik ve üretimi bir önceki yıla göre yüzde 7.6 oranında artırdık. Nakit yaratımına yönelik güçlü performansımızla 2023 yılında 23.7 milyar lira satış geliri, 2.8 milyar lira FAVÖK ve 5 milyar lira net kâr elde ettik. Ayrıca vadesi gelen kredi geri ödemelerimizin yanı sıra; 2024 yılında vadesi dolacak 35 milyon dolarlık kredi geri ödememizi de 2023 yılında yaparak dolar bazlı borçluluk durumumuzu son yılların en düşük seviyesine indirdik.

Yapısal reformlar kapsamında dijitalleşme ve otomasyon süreçlerine ağırlık verdik. Enerji piyasasındaki dinamiklere hızlı uyum sağlamak amacıyla operasyonel verimliliği artıracak adımlar attık. Kurumsal yönetim ve risk yönetimi alanlarında da ilerleme kaydettik.

Yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği kapsamında tesis kurulumlarınızla ilgili son adımlar neler oldu? Enerji servisleri

Akenerji Genel Müdürü
Serhan Gençer

hizmetlerinde nasıl bir katma değer sağladınız?

Yenilenebilir enerjinin kurulu kapasitemiz içindeki payını artırmayı hedefliyoruz. 2009 yılından bu yana kademeli olarak devreye aldığımız rüzgâr ve hidroelektrik santrallerimiz ile toplamda 320 MW'lık yenilenebilir enerji kapasitesine ulaştık. Uygun olan sahalarda yardımcı kapasite sağlayacak güneş enerjisi (GES) kurulumları yapacağız.

Halihazırda hibrit tesisler ile ilgili yayınlanan mevzuat çerçevesinde Erzin DGKÇS ve Burç Bendi HES gibi mevcut santral alanlarımızda gerçekleştirebileceğimiz GES projelerinin fizibilite çalışmalarına odaklandık. Kapasite kiralama iş modeli ile işlettiğimiz Konya SER Biyokütle Santrali için aldığımız 8.1 MW GES yardımcı kaynak kapasitesinin montajını kısa süre önce tamamladık. Kabul işlemleri devam ediyor. Bu yıl içinde bu hibrit tesisi devreye almayı planlıyoruz.

Öte yandan Balıkesir'in Bandırma ilçesindeki 28.2 MW'lık Ayyıldız Rüzgâr Santralimiz için 6.2 MW'lık ilave kapasite artışı izni alarak toplam 34.4 MW'lık lisanslama yaptık. İlave kapasite yatırımlarına yönelik fizibilite çalışmalarımız devam ediyor. Ayrıca proje geliştirme ve yatırım hazırlık çalışmalarımızın devam ettiği Kemah Hidroelektrik Santrali (HES) projemiz önceliklerimiz arasında yer alıyor. Erzincan'da yer alan ve Türkiye'nin pompaj depolama kabiliyetine sahip en önemli ve en büyük barajlı HES'lerinden biri olan bu proje tamamlandığında, 198 MW'lık kurulu gücüyle yılda ortalama 560 GWh elektrik üreterek Türkiye'nin yenilenebilir kaynaklardan enerji üretim kapasitesine önemli bir katkı sağlayacak.

Ürün ve portföy çeşitliliğiniz hakkında bilgi verir misiniz? Risk yönetim stratejiniz hangi somut adımlarla ilerliyor?

Risk yönetimi stratejimiz kapsamında hem kaynak hem de coğrafi açıdan çeşitlendiril-

miş bir üretim portföyüne sahibiz. Karbon salımı düşük kaynaklardan biri olan doğal gazın yanı sıra; hidroelektrik, rüzgar, güneş ve biokütle gibi yenilenebilir kaynaklardan elektrik üreten toplam 11 santralimiz bulunuyor. 320 MW'ı yenilenebilir kaynaklardan olmak üzere toplam 1.236 MW'lık kurulu gücümüzle Türkiye'nin elektrik ihtiyacının yaklaşık yüzde 2'sini karşılayabiliyoruz. Kaynak bakımından çeşitliliğinin yanı sıra coğrafi çeşitlilik de bizim önem verdiğimiz bir konu. Santrallerimiz Marmara Bölgesi, Akdeniz Bölgesi, İç Anadolu Bölgesi ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki kentlerimizde yer alıyor ve bu coğrafi çeşitlilik bize risk yönetimi açısından önemli avantaj sağlıyor. Enerji sektöründe dönem dönem dalgalanmalar yaşanabilir ancak biz 35 yıllık deneyimimizden aldığımız güçle risk yönetimi açısından önceliklerimizi ve büyüme planlarımızı şu hedefler doğrultusunda belirliyoruz:

Kaynak ve coğrafi anlamda çeşitlendirilmiş mevcut santrallerimizi optimum seviyede ve kârlı bir şekilde işletmek. Katma değerli ürün ve hizmet portföyümüzü genişletmek ve finansal sürdürülebilirliğimizi korumak.

Çevresel, sosyal ve ekonomik anlamda katma değer yaratabilmek üzere iş süreçlerinize sürdürülebilirliği nasıl entegre ediyorsunuz?

Sürdürülebilirlik, Akenerji'nin iş süreçlerinin merkezinde yer alıyor. Öncelikle, operasyonel verimliliğimizi artırmak ve maliyetleri kontrol altında tutmak için sürekli

iyileştirmeler yapıyoruz. Gerek enerji üretim tesislerimizde gerekse de ticari ve finansal operasyonlarımızda teknolojik yenilikleri ve dijitalleşmeyi ön planda tutarak verimliliği en üst düzeye çıkarmayı hedefliyoruz.

Borç yönetiminde dikkatli ve stratejik bir yaklaşım benimsiyoruz. Faiz oranları ve piyasa koşullarını dikkate alarak borçlarımızı yapılandırıyor ve finansal riskleri minimize ediyoruz.

Çevresel sürdürülebilirlik kapsamında karbon ayak izimizi azaltmaya ve yenilenebilir enerji projelerine yatırıma öncelik veriyoruz. 2011 yılında dâhil olduğumuz "Karbon Saydamlık Projesi [Carbon Disclosure Project-CDP] İklim Değişikliği Programı" kapsamında iklim değişikliğine adaptasyon stratejilerimizi ve sera gazı emisyon yönetimimizi "gönüllülük esasıyla", her yıl düzenli olarak kamuoyu ile paylaşıyoruz.

Emisyon azaltım sertifikalandırma çalışmalarının başarıyla yürütüldüğü tüm yenilenebilir enerji santrallerimiz, VCS (Verified Carbon Standard) & Gold Standard & Social Carbon gibi karbon emisyon azaltım sertifikalarına sahip. Su konusundaki küresel risklere karşı özel sektör sorumluluk üstlenerek harekete geçirmeyi hedefleyen, şirketlere su kullanımlarını ve su ile ilgili risk ve stratejilerini şeffaf bir şekilde açıklayabilecekleri bir platform sunan CDP Su Programı'na Türkiye'de yürütmeye başladığı 2015 yılından bu yana katılım sağlıyoruz. Sürdürülebilirlik açısından güçlü ve gelişime açık yönlerimizin tespiti için geçen yıl Reporting Matters'a da dahil olduk. 2025 yılına yönelik sürdürülebilirlik stratejilerimiz

kapsamında yenilenebilir enerji kapasitemizi artırmak, enerji verimliliği projelerine devam etmek, çevresel etkileri minimize etmek, kadın istihdamını desteklemek ve çalışan deneyimini daha da geliştirmek gibi hedefler yer alıyor.

İK tarafında gelecek döneme yönelik nasıl bir planlama yapıyorsunuz?

İnsan Kaynakları ve iş gücü planlamamız, yetenek yönetimi ve çalışan memnuniyetine odaklanıyor. Çalışan deneyimi ve memnuniyetini artırmakta refah programları ve kariyer gelişim fırsatları önemli bir yer tutuyor. Çalışanlarımızın yetkinliklerini artırmak amacıyla eğitim ve gelişim programlarına da yatırım yapıyoruz. Mentorluk programları, sosyal aktiviteler, yaratıcılığı geliştiren ve teşvik eden "Generator" isimli kurum içi girişimcilik programımız ve refah artırıcı ek paketlerimizle çalışan deneyimini geliştirmek için yoğun bir tempoda çalışmalar yürütüyoruz. Tüm bu faaliyetler "işveren markası" yatırımlarımızın bir parçası. Ayrıca İK yönetiminde çeşitlilik ve kapsayıcılığa büyük önem veriyoruz. Hem Akenerji'de hem de sektörümüzde kadın istihdamını artırmak amacıyla çeşitli projeler uygulamaya koyduk. Akkök Holding çatısı altında faaliyet gösteren diğer enerji şirketleri ile birlikte yürüttüğümüz "Kadın Enerjisi" projesiyle hem ofiste hem de sahada daha fazla kadın istihdam ederek sektörümüzdeki erkek egemen yapıyı orta ve uzun vadede dönüştürmeyi hedefliyoruz.

YATIRIMCI | HABER

IC Enterra, İtalya'da "rüzgar" olup esecek

IC Enterra Yenilenebilir Enerji, İtalya'da yeni bir adım daha attı. Şirket, İtalya'da kurulu bulunan Troia Wind S.r.l şirketinin hisselerinin yüzde 51'ni devir aldı. 64,8 MW kapasiteli RES projesinin 2026 yılı sonuna kadar işletmeye alınmasını planlıyor.

IC Holding'in enerji sektöründe çeyrek asrı aşan uzmanlığı ve birikimiyle faaliyet gösteren, IC Enterra Yenilenebilir Enerji (ENTRA) tecrübesini uluslararası alana taşıyan önemli bir adıma daha imza attı. Geçtiğimiz aylarda İtalya'da Eterna Green S.r.l.'in yüzde 100 hissesini devralan IC Enterra Yenilenebilir Enerji, yeni ortaklığıyla İtalya'da rüzgar enerjisi santrali inşa etmeye hazırlanıyor. IC Enterra tarafından Kamu Aydınlatma Platformu'na (KAP) yapılan açıklamada, "İtalya'da enerji üretim planlarımızın önemli bir yeni adımı olarak, Troia Wind S.r.l. şirketinin toplam sermayesinin yüzde 51'ine denk gelen hissenin tamamının 5,100 Euro nominal bedelle IC İçtaş Enerji Yatırım Holding A.Ş.'den devralınma süreci gerçekleşmiştir. Tescil işlemlerinin tamamlanmasını müteakip, şirketimiz tarafından 1,539,550.81 Euro bedel sermaye avansı olarak iş geliştirme sürecinde yapılan ödemeler için Troia Wind S.r.l. şirketine konulacaktır. Bu bedel, Troia Wind S.r.l.'nin 31.05.2024 tarihli son finansal tablosu dikkate alınarak belirlenmiştir" denildi.

64,8 MW'LIK RES PROJESİ BULUNUYOR

Açıklamada Troia Wind S.r.l. şirketinde mevcut durumda 64,8 MW kapasiteli RES projesi geliştirilmekte olduğuna da işaret edilerek, "Proje için olumlu bağlantı görüşü halihazırda alınmıştır. Çevre Etki Değerlendirme ve lisans (Autorizzazione Unica) gibi diğer izin süreçlerinin tamamlanmasının ardından 2025 sonuna kadar yatırıma başlanması, 2026 sonuna kadar da projenin işletmeye alınması planlanmaktadır. 64.8 MW kapasiteli RES santralinin yüzde 34 kapasite faktörü ile yaklaşık yıllık 194.400 MWh/yıl üretim gerçekleştirmesi ve

IC Enterra Yenilenebilir Enerji Genel Müdürü Taşkın Kızılok

mevcut varsayımlara göre yıllık 13 milyon Euro ilave EBITDA yaratması beklenmektedir" ifadesine yer verildi. Sahip oldukları uzmanlığı yurtdışına taşımak hedefi ile bu yılın başından itibaren çalışmalarını hızlandırdıklarını söyleyen IC Enterra Yenilenebilir Enerji Genel Mü-

2025 sonuna kadar yatırıma başlanması, 2026 sonuna kadar da projenin işletmeye alınması planlanıyor.

dürü Taşkın Kızılok, "15 Mayıs tarihinde şirketimiz tarafından KAP'a yapılan açıklamada, İtalya'da yenilenebilir enerji projeleri gerçekleştirmek, şirket hisselerini devralmak ve yeni şirket kurmak için yönetim kurulumuz tarafından yetki aldığımızı bildirmişti. 27 Mayıs tarihinde ise ilk şirket satın alma sürecini başarılı bir şekilde tamamladık ve Eterna Green S.r.l şirketinin yüzde 100 hissesini devir aldık. Şimdi İtalya'da yenilenebilir enerji alanında üretim planlarımızı doğrultusunda bir adım daha atarak Troia Wind'in çoğunluk hissesinin sahibi olduk. Şirketin geliştirmekte olduğu rüzgar santrali projesini hayata geçirerek, İtalya'da yenilenebilir enerji üretimi alanında varlığımızı güçlendirmeyi hedefliyoruz." değerlendirmesinde bulundu. 📌

Eksim Enerji, RES yatırımlarını yaban hayatını koruyarak yapacak

Eksim Enerji, Sakarya'nın Geyve ilçesinde yer alan rüzgar enerjisi santralinde (RES) yıl sonuna kadar devreye alacağı toplamda 14 yeni rüzgar türbini için bağımsız kurum ve akademisyenlerce hazırlanmış olan ÇED takip raporunu paylaştı. Raporun sonuçlarına göre, bölgede yer alan 59 kuş türünün zarar görmediği ve dağılmaya uğramadığı tespit edildi.

Konuyla ilgili değerlendirmelerde bulunan Eksim Enerji CEO'su Arkm Akbay, "Bölgede yer alan kurulu rüzgar enerjisi santralimizde 3 rüzgar türbini daha Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın kabulü ile ticari işletmeye geçiş sağladı. Yılsonuna kadar toplam-

da 14 türbinimizi ülkemizin yenilenebilir enerji portföyüne katmayı hedefliyoruz" dedi. Bağımsız kuruluşlardan görüş almaya ve kamuoyu ile paylaşmaya özen gösterdiklerini ifade eden Akbay, "Yaban hayatına ilişkin yaptığımız araştırmalar ve saha çalışmaları neticesinde, türbinlerimizin yerleşim yerlerinden uzakta, sık orman kimliği taşımayan rüzgar kalitesi yüksek noktalarda kurulması, gürültü seviyelerinin canlı sağlığına olumsuz etki etmeyecek düzeyde tutulması, orman yangınlarına karşı koruma yolları oluşturularak habitatın korunması önceliklerimizin başında geliyor" diye konuştu.

